

med til Rigsdagen, det ville de Herrer for Resten kunne læse sig til ved at gennemgaa den Betænkning, som Kommissionen har afgivet, og det fremgaar for øvrigt ogsaa af Motiverne til Lovforslaget, at Skolerne, som de ere derude, kunne slet ikke gaa. Kommissionens Flertal, til hvilket jeg hørte — jeg havde den Ære at være Medlem af Kommissionen — var af den Mening, at man ikke skulde gaa den Vej at gøre de Kellerske Anstalter til en absolut Statsinstitution, man var bange for, at det vilde sluge hele Interessen i flere Aar, og at navnlig Udgifterne vilde blive saa store, at der i øvrigt ikke blev gjort noget for Aandsvagevæsenet. Kommissionens Flertal holdt derfor paa, at Institutionen skulde være en Institution, der ejede sig selv, og det var noget, den kellerske Familie var rede til; saa vidt jeg ved, har det endogaa det, den helst vilde, naaet det, rent pefunkært set, var det fordelagtigste for Familien at faa hele Anstalten overdraget til Staten. Af Hensyn til Kellers Minde, som afbøde Walling Hansen udtrykte sig, foretrak ogsaa han tillige af det af mig før nævnte Hensyn, at Anstalterne bleve en selvvejende Institution ligesom Gamle Bakkehus og med en selvstændig Bestyrelse. Men, vil man spørge, hvad skal man saa gøre for at faa Benge; thi det er stadig det, det har knebet med. Det maa man sige om Kelder, at han havde en forunderlig Evne til at arbejde næsten uden Benge, samtidig med at han skabte en indre stærk Organisation. Den ydre Side i Bygningerne er jo meget svag; men om den indre Organisation tør jeg nok sige, at den har staaet som Forbillede for det, som er gjort paa Gamle Bakkehus og Ebberødgaard. Man har i denne Henseende ment, at naar det blev en selvvejende Institution, vilde et Laan fra Statskassens Side af 250,000 Kr. være tilstrækkelig, idet Resten kan faas laant ad privat Vej, til at Institutionen skulde kunne bære sig, og jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at den kunde drives paa den Maade noget billigere end af Staten, medens der ved Laanet kunde opnaas, at man kunde faa tilstrækkelig gode Bygninger. Jeg nægter ikke, at jeg foretrækker den Vej, hvad jeg jo ogsaa har været med til at udtale i Kommissionsbetænkningen. Jeg betragter det ikke som heldigt, at ogsaa den Slags Anstalter saa vel som saa meget andet skal samles udelukkende her i Rjøbenhavn. De Anstalter, der ere her, kan man jo ikke komme fra; men hvis nu Staten overtager dem og kommer til at løse de store Summer paa dem, frygter jeg for, at det andet Maal ikke vil naas, at man kom-

mer til Provinsanstalter. Ligesom man har adskillige Sindsfygeanstalter, idet hver Provins saa at sige har sin egen Sindsfygeanstalt, og ligesom man har fulgt samme Plan for Døvstummevæsenets Bedkommende, ønsker jeg, og ønskede ogsaa Kommissionens Flertal, at det samme maatte ske her, og derfor mente Flertallet, at naar man gjorde denne Anstalt til en selvvejende, privat Institution med sin private Bestyrelse, blev man ikke stærkere engageret derved, end at man tillige kunde gøre noget mere. Man kunde begynde med en Statsanstalt i Sylland, med Hensyn til hvilken det var foreslaaet, at den skulde ligge i Vejle. Ministeren foreslog jo selv i Fjor en lille Bevilling til en Grund, der skulde købes dertil, men Forslaget blev ikke vedtaget, og det fremkom jo ogsaa paa et saa sent Stadium i Marts Maaned, at man ikke kan undre sig over, at Udvalget den Gang stod Sagen til Side. Ministeren synes nu at være bleven saa mistroelig derved, at han i Motiverne siger, at han i Aar ikke vil forelægge et saadant Forslag. Det kan jeg meget vel forstaa, det hænger til Dels sammen med, hvad Ministeren meget godt ved, at der nemlig foretaar Forlangender om temmelig store og større Bevillinger, naar Kommissionens Mindretals Forslag følges, end naar Flertallets følges. Jeg skal paa den anden Side erkende, at naar vi gøre de større Udgifter, faar Staten i Virkeligheden en Ejendom, som den ikke faar, naar Anstalten bliver en selvvejende Institution, uden for saa vidt den har Prioriteter deri. Jeg skal erkende, at det fortjener den nøjeste Overvejelse, hvilken af disse Veje man skal gaa, men jeg frygter noget for, at naar man gaar den af Ministeren foreslaaede Vej, lader man den øvrige Udvikling ligge. Nu kunde dog maasse de Herrer sige: "Ja, men naar vi nu faa de kellerske Anstalter uvidede og satte i Stand, bliver der saa ikke Plads til alle de aandsvage, der er her i Landet? Nej, der bliver egentlig ikke Plads til flere. Det er det, der er Ulykken. Pladsen bliver bedre, men Plads til synderlig flere bliver der egentlig ikke. Der vil blive Plads til ca. 900 aandsvage med dem, Ebberødgaard og Anstalten paa "Gamle Bakkehus" kan rumme. "Gamle Bakkehus" er kun Skolehjem, og Ebberødgaard er væsentlig Plejestiftelse, saa vidt jeg forstaaer det, altsaa væsentlig et Slags Asyl med samme Indretning, som jeg her har skildret med Hensyn til de kellerske Anstalter. Nej, det vil ikke staa til. Her er i Landet ikke 900 aandsvage, men der er 4—5 Gange 900, maasse endnu flere. Kommissionen foranstaltede en Optælling af aandsvage, og den fore-